

Kılıçdaroğlu:
**Elektrikte
KDV'yi almayın**

**ÇANAKKALE
KÖPRÜSÜ**
HİZMETE AÇILMADAN
GARANTİSİ KATLANDI

**MUTFAK
TÜPÜNE
FAHİŞ ZAMLAR**

Ahmet Akın:
**İndirim aldatmaca çıktı,
fatura yangını sürüyor**

ENERJİ *ve* Altyapı

Mart '22 Sayı: 14

ENERJİ | ALTYAPI | MADENCİLİK | SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

AKARYAKITA ZAM YAĞMURU

Akaryakıt ürünlerine art arda gelen zamlar kontak kapattırdı. Bir hafta boyunca gelen zamlar nedeniyle benzin yüzde 36, motorin ise yüzde 48 oranında zamlandı.

Uluslararası piyasada petrol fiyatlarının inmesine karşın, bu pompa fiyatlarına ise yansımada.

ÇANAKKALE KÖPRÜSÜ HİZMETE AÇILMADAN GARANTİSİ KATLANDI

LİRA DEĞER KAYBETTİ, GARANTİ TUTARI 3 KATTAN FAZLA ARTTI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın devletin kasasından tek kuruş verilmeden yapıldığını iddia ettiği 1915 Çanakkale Köprüsü'ne verilen garanti, köprü hizmete açılmadan Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybı nedeniyle katlandı.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, 18 Mart 2022 tarihinde hizmete açılan 1915 Çanakkale Köprüsü'nün kamuya büyük bir borç yükü yaratacağına işaret etti. Köprü'nün ihalesinin 2017 yılında, köprüye verilen **günlük 45 bin araç geçiş garantisinin** hüküm altına alındığı uygulama sözleşmesinin ise Mart 2018'de imzalandığını anımsatan CHP'li Akın, şunları dile getirdi:

*"Aradan geçen sürede Türk Lirası'ndaki değer kaybı nedeniyle garanti edilen tutarın maliyeti rekor düzeyde yükseldi. AK Parti iktidarının yanlış ekonomi politikaları nedeniyle Türk Lirası'ndaki değer kaybı verilen garantiler nedeniyle kamu bütçesinde büyük bir gedik açacak. Mart 2018 tarihinde Avro kuru 4,80 lira tutarındayken bugün bu tutar 3 kattan fazla artarak 16 liranın üzerine çıktı. Başta bir deyişle köprü'nün uygulama sözleşmesinin imzalandığı tarihte araç başına verilen garanti **85 liraya** denk gelirken, bugün bu rakam **290 liraya çıkmış durumda.**"*

GARANTİLER TÜRK LİRASINA ÇEVİRİLMELİ

Uygulama sözleşmesinin imzalanmasından köprü'nün açılışına kadar geçen sürede köprüye verilen garantinin kamu bütçesine getireceği yükün neredeyse 3.5 kat arttığını dile getiren CHP'li Akın; şunları ifade etti:

"İktidar sözcülerinin tasarruf köprüsü diye anlattığı köprüye verilen garanti henüz açılmadan rekor oranda arttı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak projelere değil, mantık dışı garantilere karşıyız. Henüz hizmete açılmadan iktidarın yanlış ekonomi politikaları nedeniyle katlanan garanti yükü işletme süresi boyunca daha da artacak. Bu nedenle her fırsatta yerli ve milli olduğunu savunan AK Parti iktidarı bütün garantileri bir an önce Türk Lirası'na çevirmelidir. Aksi takdirde döviz kuru üzerinden verilen garantilerin yükü kamuda adeta bir kara deliğe dönüşecektir."

TENCEREYİ DOLDURMAK GİBİ KAYNATMAK DA AYRI BİR DERT OLDU

CHP'Lİ AKIN'DAN "TÜPTEN ÖTV'Yİ KALDIRIN" ÇAĞRISI

Mutfak tüpüne gelen fahiş zamlar nedeniyle vatandaşlar tencereyi artık doldurmanın yanı sıra kaynatmakta bile zorlanmaya başladı. Mart 2021 tarihinde 122 lira olan mutfak tüpünün fiyatı bugün 300 lirayı geçti. Temel bir ihtiyaç olmasına karşın mutfak tüpünden özel tüketim vergisi alınırken; CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, **"Tüpten alınan ÖTV kaldırılmalı, KDV oranı da derhal düşürülmelidir"** değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, enerji fiyatlarında yaşanan artışın vatandaşlara çarşı pazarda hayat pahalılığı; evlerde ise yüksek fatura olarak geri döndüğünü dile getirdi. Son dönemde akaryakıt ürünlerine gelen fahiş zamların aynı zamanda mutfak tüpü fiyatını da artırdığını kaydeden CHP'li Akın, şunları dile getirdi:

"AK Parti iktidarının yanlış ekonomi politikaları nedeniyle Türkiye enerjide tam bir buhran yaşıyor. Elektrik faturaları vatandaşları perişan ederken, son dönemde akaryakıt ürünlerine gelen zamların en büyük nedeni milli paramız Türk Lirası'ndaki değer kaybından kaynaklanıyor. Akaryakıt ürünlerine gelen zam aynı zamanda pek çok vatandaşımızın mutfağında kullandığı tüp fiyatlarını da rekor düzeyde artmasına neden oldu."

TÜPE BİR YILDA YÜZDE 146 ORANINDA ZAM GELDİ!

Türkiye'de özellikle kırsal bölgelerde daha yoğun kullanılan mutfak tüpüne gelen zamların vatandaşı mağdur ettiğine işaret eden CHP'li Akın, **"Bir yıl önce 122 liraya satılan 12 kilogramlık mutfak tüpünün bugün fiyatı 300 lirayı aştı!** Başka bir deyişle mutfak tüpü son bir yılda **yüzde 146** oranında zamlandı. Bu fahiş zammı dar geliri vatandaşlarımız nasıl kaldırsın?" değerlendirmesinde bulundu.

TÜPTEKİ ÖTV KALDIRILMALI, KDV DÜŞÜRÜLMELİ

CHP'li Akın, temel bir ihtiyaç olmasına karşın ev tipi mutfak tüpünden özel tüketim vergisi (ÖTV) ile yüzde 18 oranında KDV alındığını kaydetti. CHP'li Akın, **"Bugün 301 liraya satılan 12 kilogramlık ev tipi mutfak tüpünden yaklaşık 21,5 lira ÖTV, yaklaşık 46 lira da KDV alınıyor. İktidar mutfak tüpünün kullanılmasını özel tüketim sayıyor. Fahiş fiyatları vatandaş lehine düşürmek için mutfak tüpünden alınan ÖTV kaldırılmalı, KDV oranı da düşürülmeli. KDV yüzde 1'e düşürülür; ÖTV de kaldırılırsa mutfak tüpünün fiyatı 234 liraya düşüyor"** diye konuştu.

AKARYAKIT ÜRÜNLERİNDE ZAM YAĞMURU

TÜRK LİRASI'NDAKİ DEĞER KAYBI VE RUSYA-UKRAYNA ARASINDAKİ SAVAŞ AKARYAKIT ÜRÜNLERİNDE ART ARDA ZAM YAPILMASINA NEDEN OLDU...

Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerilimin savaşa dönüşmesinin ardından Türkiye'de akaryakıt ürünlerinin fiyatlarının belirlenmesinde etken olan brent petrol yükselmesi ve dolar kurundaki artış bir hafta gibi kısa bir süre içinde akaryakıt ürünlerinin fiyatının **yüzde 50** artmasına neden oldu. Benzin ve motorinin litresi 20 liranın üzerine çıktı. Brent petrolde yaşanan indirim ise pompa fiyatlarına tam olarak yansımada.

İktidar döviz kurunun düşmesine karşın akaryakıt ürünlerinde indirim yerine, akaryakıt ürünlerinden alınan özel tüketim vergisinin (ÖTV) payını artırmayı tercih etmişti. Bu durum petrol fiyatı ya da döviz kurundan kaynaklı her artışın doğrudan pompaya yansımada neden oldu. Yalnızca 1 Ocak'tan bu yana akaryakıt ürünlerine toplamda 20 Mart itibarıyla **24 defa zam geldi**. Başka bir deyişle 1 Ocak'tan bu yana geçen 64 günde neredeyse ortalama her 3 günde bir akaryakıt ürünlerine zam yapılmış oldu.

EKONOMİ DEĞİL, AKARYAKIT ŞAHLANDI

Türkiye'de ekonominin uçacağı vaadiyle hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin resmen başladığı Temmuz 2018 tarihinde benzinin litresi 6 lira 28 kuruş, motorinin litresinin ise 5 lira 74 kuruşa satılıyordu. Yalnızca yılbaşından bu yana 5 Mart 2022 tarihine kadar geçen 64 gün içinde benzinin litresine 6 lira 96 kuruş tutarında, motorinin litresine 7 lira 43 kuruş tutarında, LPG otogazın litresine ise 2 lira 40 kuruş tutarında zam yapıldı. Tek başına bu bile iki ayda ülkemizin yaşadığı krizi gösterirken, iktidarın hiçbir adım atmadığını göstermektedir.

DEPO ARTIK 1000 LİRAYA DOLUYOR

Söz konusu zamların ardından 50 litrelik bir deponun dolması için benzinli araçlar için 650 liraya dolan depo, yalnızca iki ay içinde 940 liraya dolmaya başladı. Motorin kullanan aracın deposu ise 640 liraya dolarken, iki ay içinde 995 liraya dolmaya başladı. LPG otogaz kullanan aracın deposu ise 450 liraya dolarken, iki ay içinde 540 liraya dolmaya başladı. Başka bir deyişle artık benzin ve motorin kullanan araçların deposunun dolması 1000 liraya dayanmıştır.

LİRADAKİ DEĞER KAYBI ZAMLARI TETİKLİYOR

Akaryakıt ürünlerine gelen zamların nedeni brent petrolün artışının yanı sıra döviz kurunun yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. 2012-2014 yılları arasında brent petrol fiyatlarının 110 dolar ile 120 dolar arasında olduğu dikkate alındığında uluslararası fiyat artışı tek başına zamların nedeni olmamaktadır. Türkiye'de akaryakıt zamları Türk Lirası'nın döviz kuru karşısında değer kaybetmesinden kaynaklanmaktadır.

İNDİRİM POMPAYA YANSIMADI

Akaryakıt ürünlerine gelen zamlara her kesimden tepki yükselmektedir. Akaryakıt zamları ulaşım ve nakliye başta olmak üzere maliyetleri artıracak için vatandaşa enflasyon olarak da yansımaktadır. Akaryakıt ürünlerindeki zamların pompa fiyatlarına yansımaması için KDV ve ÖTV'den karşılanması gerekmektedir. Zamların ÖTV'den karşılanması ve KDV oranının yüzde 1'e düşürülmesi vatandaşın yükünün azaltılması anlamına gelecektir. İktidarın olası bir krize karşı herhangi bir akaryakıt rezervi ve tedbiri olmadığı için krizin faturası doğrudan pompa fiyatları üzerinden vatandaşlara yansıtılmaktadır. Brent petrolda yaşanan artış gerekçe gösterilerek benzine yüzde 35, motorine ise yüzde 48 oranında zam yapılırken; brent petrol fiyatında yüzde 30'a yakın değer kaybı Türkiye'de pompa fiyatlarına ise tam olarak yansıtılmadı.

ELEKTRİKTE FAHİŞ ZAMLAR HALA YÜRÜRLÜKTE...

**CHP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AHMET AKIN:
"ZAMLAR DURURKEN, KDV İNDİRİMİ ANLAMLI DEĞİL"**

AK Parti iktidarı, Cumhuriyet tarihinin en büyük zamları hala yürürlükteyken elektrikte konutlarda KDV indirimi anlamlı bulunmadı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, "Fahiş zamlar geri alınmadan yapılan hiçbir faturalardaki yangını söndürmez. Düşük kademe sınırı olarak belirlenen 240 kilovatsaatin faturası Aralık ayında 220 lirayken yapılan sözde indirim düzenlemesiyle şimdi en az 310 liraya çıkıyor. Ticarethane tarifesindeki zam oranı ise hala yüzde 100'ün üzerinde!" değerlendirmesinde bulundu.

AK Parti iktidarı yılbaşında uygulamaya koyduğu kademeli tarifeyi iki ay içinde ikinci kez değiştirdi. Vatandaşları adeta deneme tahtası olarak kullanan iktidarın kamuoyunda oluşturduğu indirim algısı da boşa çıktı. 2022 yılının başında elektrik faturalara yüzde 127'ye varan fahiş zamları yapan iktidar vatandaşların tepkisinin ardından geri adım atmak zorunda kaldı. Elektrik faturalarındaki yüzde 18 oranındaki KDV oranı yüzde 8'e indirilirken; düşük tüketim sınırı 8 kilovatsaat olmak üzere aylık 240 kilovatsaat olarak belirlendi.

FATURADAKİ ARTIŞ DURUYOR

İktidarın iki ay boyunca oluşturduğu algının aksine faturalarda vatandaşları rahatlatacak bir karar alamadı. Aralık 2021'de 240 kilovatsaat elektriğin tüketimi 220 lira olurken; iktidarın KDV indirimi ve iki kez kademe sınırını yükseltmesine karşın son düzenlemenin ardından faturaya yansımaları 310 lirayı buluyor. Buna göre yalnızca düşük kademe sınırında kalırsa bile faturalar Aralık ayına göre yüzde 41 oranında zamlanıyor.

FAHİŞ ZAMLAR HALA YÜRÜRLÜKTE

Cumhuriyet tarihinin en fahiş zamları hala yürürlükteyken kademe sınırının yükseltilmesi ve KDV indirimi yapılması anlamlı bulunmadı. KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmesi kilovatsaat başında ortalama yüzde 8,5 oranında bir indirim anlamına geldi. Buna göre ilk kademede yüzde 43,5; ikinci kademede ise yüzde 118,5 oranında zam hala geçerliliğini korudu.

TİCARETHANE TARİFESİNDE ZAM YÜZDE 106

Ticarethanelere yapılan sözde yüzde 25 oranındaki indirim karşın tarifedeki artışın hala en az yüzde 106 olması indirim aldatmacasını ortaya koydu. İktidar enflasyon sorununu kontrol altına almak için çözüm üretmekten bahsederken ticarethane ve sanayideki fahiş enerji zamları ise çelişki yarattı. Ticarethane ve sanayiye tarifesine gelen her zam hayat pahalılığını daha da artırıyor.

İNDİRİM ALDATMAÇA ÇIKTI, FATURA YANGINI SÜRÜYOR

CHP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AHMET AKIN:

'İNDİRİM ALGISINA KARŞIN FATURA YÜKÜ İKİYE KATLANDI'

'İNDİRİM ALGISI SAHTE, FATURA YÜKÜNÜN YANGINI GERÇEK'

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, AK Parti iktidarının başta elektrik ve akaryakıt olmak üzere enerji faturalarında indirim yapıldığı algısının gerçeği yansıtmadığına işaret etti. CHP'li Akın, "Enerji faturalarının toplam yükü bir yıl öncesine göre iki kat artmış durumda. Memur maaşı ve asgari ücrete yapılan artışın neredeyse tamamı faturalara gidiyor. İndirim algısı oluşturan iktidar vatandaşı zamlı faturalarla baş başa bırakıyor" değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, iktidarın 2022 yılıyla birlikte başta elektrik olmak üzere enerji faturalarında yaptığı fahiş zamların vatandaşın yükünü artırdığına dikkat çekti. AK Parti iktidarının indirim algısına karşın son bir yıl içinde fatura yükünün katlandığını belirten CHP'li Akın, dört kişilik bir ailenin Mart 2021 tarihindeki enerji faturalarıyla Mart 2022 tarihli faturalarını karşılaştırdı. CHP'li Akın'ın çalışmasında özetle şunlar yer aldı:

BİR YIL ÖNCE FATURA YÜKÜ 1060 LİRAYDI

Kademeli tarifede düşük kademe olarak belirlenen 240 kilovatsaat elektrik tüketiminin Mart 2021 tarihinde faturayı yansımaları 190 lira olarak hesaplanıyordu. Benzer bir şekilde ısınma amaçlı kullanılan doğalgazın 300 metreküp fiyatı da 540 lira idi. Dizel bir aracın bir depo akaryakıt masrafı da 330 lira olarak hesaplanıyordu. Buna göre ısınma amaçlı doğalgaz kullanan, ortalama elektrik tüketimi yapan ve bir depo benzin harcayan bir ailenin enerji faturalarının toplamı 1060 lira tutarındaydı.

FATURA YÜKÜ BUGÜN 2075 LİRAYA ÇIKTI

Enerji faturalarına art arda yapılan zamların yanı sıra 2022 yılının başında gerçekleştirilen fahiş artış ise vatandaşın fatura yükünü katladı. Sözde indirim yapılmasına karşın Mart 2022'de 240 kilovatsaat elektrik tüketiminin faturaya yansımaları 310 lira oldu. Isınma amacıyla 300 metreküp olarak kullanılan doğalgazın faturası 820 liraya yükseldi. Benzer bir şekilde dizel bir aracın deposu ise Mart 2022'de 945 liraya dolmaya başladı. AK Parti'nin indirim yapıldığı söylemine karşın bir yıl sonra aynı enerji faturalarının toplamı 2075 lira oldu.

İNDİRİM SAHTE; FATURA YÜKÜ GERÇEK

Buna göre dört kişiden oluşan bir ailenin gerçekleştirdiği asgari enerji tüketimlerinin toplam fatura yükü Mart 2021 tarihinden bugüne kadar iki kat artış gösterdi. Fatura yükünün bir yıl içinde ikiye katlanması, iktidarın enerjide indirim yapıldığı algısının da gerçek olmadığını gösterdi. Asgari tüketimde bile ikiye katlanan fatura yükü; memur maaşı ve asgari ücrette yapılan artışın neredeyse tamamını eritti. 2022 yılında memurlara yüzde 30, asgari ücretlilere yüzde 50 oranında zam yapılırken; enerji faturalarının yükü ise neredeyse yüzde 100 oranında artış gösterdi.

CHP LİDERİ KILIÇDAROĞLU'NDAN KDV ÇAĞRISI “ELEKTRİKTE KDV'Yİ ALMAYIN”

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Cumhuriyet tarihinin en büyük elektrik zammının yapılmasının ardından faturaları ikiye-üç katlanan vatandaşın isyanını gündeme getirerek faturasını ödeyemeyeceğini belirtirken; iktidara “KDV’yi sıfırla kardeşim en azından bahara kadar. Haziran ayına kadar sıfırla. O zammı bir parça daha indir. Eğer bunu yaparsa protestomu kaldıracağım” çağrısında bulundu.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla hayata geçen kademeli tarife sisteminin iki ay içerisinde iki kez değiştiğine işaret ederek, iktidarın CHP’nin önerisine iki ay sonra geldiğine dikkat çekti. Grup toplantısında konuşan CHP lideri Kılıçdaroğlu, şunları dile getirdi:

‘YÜZDE 127 ZAM YAPAN BAŞKA ÜLKE YOK’

Dünyada bizim dışımızda elektriğe yüzde 127 oranında zam yapan hiçbir ülke görmedim. Sanıyorlar ki bu millet dünyayı bilmiyor. Ya herkesin elinde cep telefonu var kardeşim. Sen o telefonla Güney Amerika’da ne olduğunu dakikalar içinde öğreniyorsun. Hâlâ geride kalmışlar.

CHP lideri Kılıçdaroğlu, AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın elektrik faturasında indirim yapacağını açıkladığını anımsatarak, “Yüzde 18 olan KDV’yi yüzde 8’e indirdiler. Yani yüzde 127 zam yaptılar onu şimdi yüzde 10 indirdiler” diye konuştu. CHP lideri Kılıçdaroğlu, şunları ifade etti:

“Zam gelmeden önce çıkıp kamuoyuna açıklama yapmıştım: ‘Dört kişilik bir ailenin ortalama elektrik tüketimi 230 kilovatsaat, oraya zam yapmayın.’ Sözüümü dinlemedi. 210 kilovatsaate kadar olana bir ayrıcalık tanıdı. Şimdi 230 kilovatsaat dese Kılıçdaroğlu’nun dediği oluyor, en iyisi 240 kilovatsaat yapayım da şundan kurtulayım dedi. Bizim sosyal tarifemizi kabul etti. Bu ne demektir? Bizi devleti ondan daha iyi tanıyoruz.”

‘KDV'Yİ SIFIRLA, ZAMMI İNDİR’

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, elektrik faturasını ödeyemeyeceği yönündeki çıkışının ardından indirim yapılmasını talep etmişti. KDV’nin yüzde 18’den yüzde 8’e indirilmesi üzerine Kılıçdaroğlu, “KDV’yi sıfırla kardeşim en azından bahara kadar. Haziran ayına kadar sıfırla. O zammı bir parça daha indir. Eğer bunu yaparsa protestomu kaldıracağım”